

Warszawa, 24-08-2022 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

V.7013.62.2022.ETP

**Pan
dr n. ekon. Adam Niedzielski**

Minister Zdrowia
via ePUAP

Wielce Szanowny Panie Ministrze,

ze skarg obywateli oraz informacji medialnych¹ wpływających do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich wynika, że pacjenci zostali pozbawieni dostępu do leku Alfadiol.

Pragnę nadmienić, że powyższy problem dotyczy sytuacji istotnej dla zdrowia i życia wielu polskich obywateli, którzy zmagają się z takimi chorobami jak: osteoporoza postmenopauzalna i starcza z jednoczesnym niedoborem witaminy D lub jej czynnych metabolitów, hipokalcemia (zwłaszcza u osób z chorobami prowadzącymi do upośledzenia hydroksylacji witaminy D w nerkach), krzywica i osteomalacja odporne na witaminę D, niedoczynność przytarczyc, zaburzenia gospodarki wapniowej u chorych z przewlekłą niewydolnością nerek, osteodystrofia nerkowa, czy zespoły nerczykowe u dzieci po długotrwałym leczeniu glikokortykosteroidami.

---

¹ „Z aptek znika popularny lek z witaminą D. Nowych dostaw nie będzie” <https://portal.abczdrowie.pl/z-aptek-znika-popularny-lek-z-witamina-d-nowych-dostaw-nie-bedzie> [dostęp: 24.08.2022 r.]

Przedstawiony przeze mnie katalog chorób stanowi wskazania kliniczne do stosowania leku Alfadiol. Niemniej w ostatnich tygodniach zaprzestano produkcji tego leku we wszystkich formach dawkowania tj. 0,25 mg oraz 1 mg. Z informacji przekazanych przez zaniepokojonych pacjentów pilnie potrzebujących wskazanego leku wynika, że w aptekach obecnie nie można już praktycznie znaleźć leków o dawce 0,25 mg, natomiast dawka 1 mg jest już dostępna na poziomie marginalnym (znajduje się w kilku aptekach w Polsce). W sytuacji, gdy w Polsce obecnie szacuje się, że jest około 12 000 aptek. Lek Alfadiol został usunięty z portfolio jedyne go producenta i nie będzie już dużej dostępny w aptekach. Obecnie preparat nie posiada dostępnych zamienników, co jest szczególnie groźne dla pacjentów objętych leczeniem farmakologicznym tym lekiem.

Jednocześnie pragnę zauważyć, że art. 68 Konstytucji RP, formułujący prawo do ochrony zdrowia, nakłada na władze publiczne obowiązek zapewnienia obywatelom, niezależnie od ich sytuacji materialnej, równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych, a do określenia warunków i zakresu udzielania świadczeń, upoważnia ustawodawcę zwykłego.

Warunki i zakres udzielania świadczeń zdrowotnych w ramach ubezpieczenia zdrowotnego określa ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285 ze zm.) oraz przepisy wydane na jej podstawie. W myśl przepisów tej ustawy, świadczeniobiorcy przysługują świadczenia gwarantowane z poszczególnych zakresów opieki zdrowotnej, a także leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych dostępnych w aptece na receptę.

Wobec powyższego, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627 ze zm.) zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w podnoszonej przeze mnie sprawie, w szczególności o wskazanie, jakie Ministerstwo Zdrowia zamierza podjąć działania w związku ze wskazaną sytuacją.

Z wyrazami szacunku

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/